

[illegible]

PODIVNÝ PŘÍBĚH NEJZÁHADNĚJŠÍ SLOVENSKÉ JESKYNĚ

Od autora knihy Kdo zavraždil účastníky Djatlovovy expedice?

Měsíční šachta

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.xyz.cz
www.albatrosmedia.cz

Martin Lavay
Měsíční šachta – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2019

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

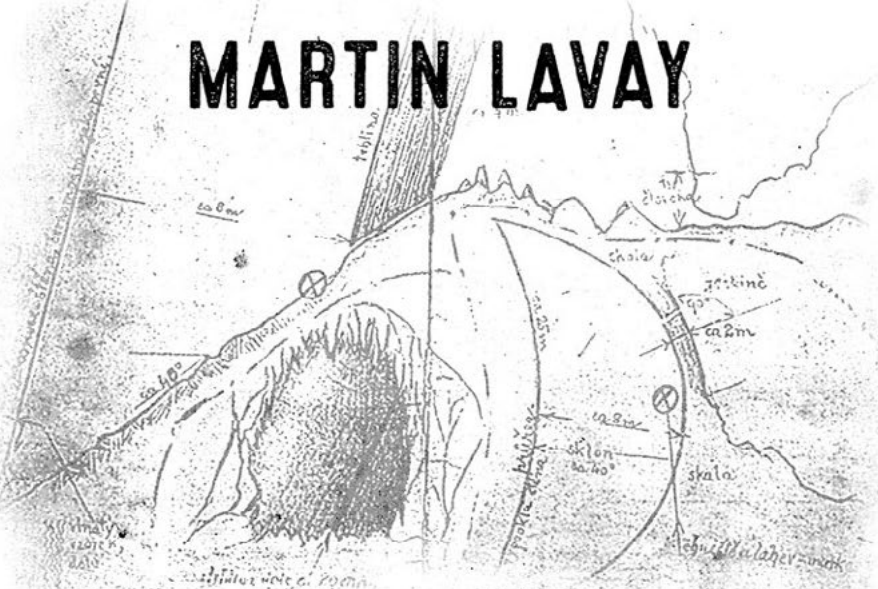
ALBATROS **MEDIA**

MARTIN LAVAY

MĚSÍČNÍ ŠACHTA

Podivný příběh nejzáhadnější slovenské jeskyně

MARTIN LAVAY

MĚSÍČNÍ ŠACHTA

PODIVNÝ PŘÍBĚH NEJZÁHADNĚJŠÍ SLOVENSKÉ JESKYNĚ

Obsah

ÚVOD	11
DENÍK ANTONÍNA HORÁKA	15
ZAJÍMAVOSTI O DENÍKU	30
NÁKRESY PŘILOŽENÉ K DENÍKU	33
HORÁKŮV DODATEČNÝ PRŮZKUM MĚSÍČNÍ ŠACHTY	38
DOBRODRUŽNÉ HLEDÁNÍ MÍSTA ČINU	44
Výzkum Teda Phillipse a Josefa Allena Hynka	46
Jacques Bergier – popularizátor	53
Tajuplný muž, který získal výsledky chemické analýzy: André Estival	55
První slovenští pátrači vyrazili do Levočských vrchů. Pavol Mitter, Stanislav Pavlarčík...	56
Pátrání Ivana Mackerleho	59
Eduard Piovarči a... hra tajných služeb?	77
Zapojují se slovenské UFO kluby	83
Zájem dalších seriózních jeskyňářů	83
Pátrání Josefa Blažka	83
Miloš Jesenský a Robert Leśniakiewicz a tajemství skleněných tunelů	87
Zborcení Zbojnické jeskyně, hledání nahé ženy nad Legnavou...	91
Průzkum údajného německého štábního bunkru v Levočských vrších	93
Nejúspěšnější badatelé: Walter Pavliš a Ivo Hlásenský	96
Ted Phillips prolamuje hradbu mlčení	111
Erik Batysta: Našel jsem místo z Horákovy kresby	115
KDO BYL ANTONÍN HORÁK?	129
ŽIVOTOPIS	152
ÚMRTNÍ LIST	153
CO JE MĚSÍČNÍ ŠACHTA?	154
Přírodní zvláštnost	154
Měděný důl	157
Nacistický štábní bunkr	158
Vchod do podzemní říše	159
Stroj času	167
Dílo mimozemské civilizace – obří zesilovač energie	168

UFO – kosmická loď	172
Zpravodajská hra	173
Sci-fi příběh	177
Obří hudební nástroj – aerofon	180
Halucinace	189
LEGENDY O PODSVĚTÍ VE STARÝCH CIVILIZACÍCH	190
Egyptané	190
Sumerové	193
Indové	196
Řekové	198
Římané	201
Vikingové	203
Mayové	205
Aztékové	206
Japonci	208
Křesťané	209
DALŠÍ LEGENDY O PODZEMNÍCH DUTINÁCH	215
Divoké hony	215
Podzemí plné pokladů	217
Krysař z Hamelnu: zapískal na píšťalu a odvedl děti do hlubin	220
Agartha	223
Dutá Země	229
REÁLNÉ NEOBVYKLÉ PODZEMNÍ PROSTORY NA RŮZNÝCH MÍSTECH VE SVĚTĚ	236
Vyřešená záhada jihoamerických tunelů	236
Skutečná podzemní města	238
Protiatomové kryty	242
Vojenské objekty v podzemí	245
Největší doly	247
Největší jeskyně	248
Největší díra v ledu	250
Největší „podzemní“ jezero	251
MARTIN LAVAY – MÉ VLASTNÍ PÁTRÁNÍ	253
Rozbor indicií z deníku	257
Časová osa	266
Zkoumání indicií a listování v tlustých knihách o netopýrech, lehkých tancích a houfnicích	268

Ždiar není město ani vesnice, ale... horáreň?	286
Někdo objevil vchod do jeskynního labyrintu!	287
Spanilé jízdy s šumáky, náplastmi a léčivými magnety	289
Kamenné oko hledící do nebe	295
POKLAD Z ARCHIVU	303
2019 – NOVÁ EXPEDICE NA MÍSTO ČINU	309
Deník výpravy	313
NOVINKY ZVEŘEJNĚNÉ TĚSNĚ PŘED DOPSÁNÍM TÉTO KNIHY	348
Pokračování příště...	361
NÁZORY A HODNOCENÍ EXPERTŮ	362
VÝZVA PRO NOVODOBÉ BADATELE A ZDROJE PRO DALŠÍ PÁTRÁNÍ	371

ÚVOD

Měsíční šachta, Měsíční jeskyně, Moonshaft: nachází se kdesi pod slovenskými horami přírodní zvláštnost, která nemá ve světě obdoby? Důkaz, že před námi žily na Zemi jiné civilizace? Vstup do podzemní říše Agartha? Základna mimozemšťanů? Kosmická loď? Gigantický hudební nástroj určený k vyhubení lidstva? Nebo je historický příběh Měsíční šachty hrou tajných služeb a dokonalou mystifikací?

Na sklonku druhé světové války, 23. října 1944, pronikl povstalecký kapitán Antonín Horák kdesi ve slovenských horách do zvláštní jeskyně. Připomínala obrovskou místnost, halu, šachtu nebo propast ve tvaru půlměsíce (s horizontálním průřezem ve tvaru půlměsíce) s nepochopitelně pravidelně zakřivenými stěnami pokrytými jakoby gumou a s místem, ze kterého sálalo teplo. Horák těžce přístupný, neobvykle vyhlížející podzemní dóm s omezenými prostředky částečně prozkoumal a podrobně popsal ve svém deníku. Jeskyni byl ale nucen brzy opustit, po válce emigroval a zemřel v USA. Horákův deník se zachoval, Měsíční šachtu ale dodnes nikdo nenašel.

Záhadu nejpodivnější slovenské jeskyně se od druhé poloviny dvacátého století snaží rozluštit desítky badatelů z celého světa. V sedmdesátých letech po ní začali pátrat američtí specialisté na mimozemské civilizace a výzkumníci z projektu Blue book Ted Phillips a Josef Allen Hynek. Příběh zpouzarizoval francouzský spisovatel Jacques Bergier, autor *Knihy nevysvětlitelného* a bestselleru *Jitro kouzelníků*. Fenomémem se zabýval nejuznávanější český záhadolog Ludvík Souček, autor *Tušení stínu* a *Tušení souvislostí*. Na začátku osmdesátých let se vydal

hledat vchod do Měsíční šachty přímo na Slovensko Ivan Mackerle, specialista na pražského Golema a mongolského červa olgoje chorchoje. Od začátku devadesátých let podnikl na údajná místa činu hned několik expedic geolog Walter Pavliš...

Vybrané lokality podrobně zkoumali slovenští speleologové Pavol Mitter, Stanislav Pavlarčík, Ján Ducár, Eduard Piovarči... Případem se zabývali badatelé Jan Antonín Novák, Miloš Jesenský, Robert Leśniakiewicz... Podivuhodný příběh záhadné dutiny představil veřejnosti popularizátor vědy Václav Cílek a po Měsíční jeskyni stále intenzivně pátrají i další seriózní shromažďovatelé faktů, ale i nejrůznější konspirátoři, snílci a dobrodruzi...

Badatelé, kteří se Měsíční šachtou zabývají, upřednostňují na základě vlastní kombinace faktů většinou každý vlastní lokalitu, kde by se mohla jeskyně nacházet. Nejčastěji předpokládají, že by místem činu popisovaným v Horákově deníku mohla být slovenská Ľubovnianská vrchovina, Levočské vrchy, Belianské Tatry nebo Nízke Tatry.

Vchod do Měsíční šachty ale pravděpodobně ještě nikdo z novodobých pátračů nenašel. Jednou z mála dosavadních stop nalezených přímo v terénu je do skály vyrytý nápis „H. A.“ (Horák Antonín?) a číslice 23 s šesti přeškrtnutými čarami (datum a počet dní strávených v podzemí?), který objevila skupina Waltera Pavliše ve skalní dutině v Belianských Tatrách. Jeskyně, zasypaná množstvím zeminy, ale nikam nevedla. Možné styčné body mezi Horákovými kresbami a skutečností našel na současných leteckých mapách badatel Erik Batysta. Ve vytištěné lokalitě na bližší neupřesněném místě na Slovensku už objevil i vchod do podzemí. K Měsíční šachtě ale zatím ještě ani on nepronikl...

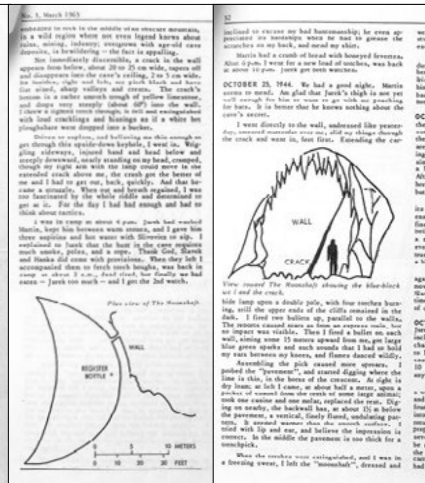
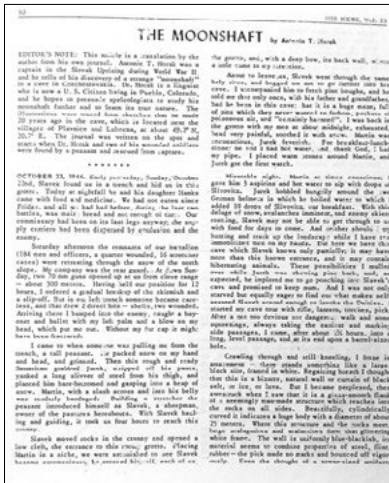
VAROVÁNÍ

Kniha, kterou držíte v ruce, může být iniciátorem dalších převratných objevů. Možná stačí pouze jinak, než bylo doposud obvyklé, pochopit uvedené souvislosti nebo jen jinak zkombinovat fakta uvedená v textech. Pokud chcete, můžete se o to pokusit. Můžete být první, komu se podaří nalézt vstup do jednoho z nejzáhadnějších míst na světě, které leží kdesi uprostřed Evropy.

Připravte se ale také na to, že se k Měsíční šachtě váže celá řada legend a příběhů, které čtenáře možná záměrně směřují do slepých uliček, vzájemně si protiřečí a vzájemně se i vylučují. Pravdivé jádro, pokud existuje, je tak pravděpodobně jen velmi nesnadno odhalitelné a už jen orientace v labyrintu stovek na první pohled nesourodých informací je pro novodobé badatele složitá. Poodhalit řád v chaosu by vám mohla pomoci právě tato kniha.

DENÍK ANTONÍNA HORÁKA

Zásadní a prakticky jediný zdroj informací o Měsíční šachtě představuje deník velitele povstalecké jednotky kpt. Antonína T. Horáka, který se v roce 1944 zúčastnil Slovenského národního povstání – ozbrojeného odporu proti německým okupantům. Původní český text Horákova deníku se asi nezachoval, existuje pouze jeho anglický překlad (s kontroverzními a zřejmě nepravdivými dodatky), který vyšel v roce 1965 ve třetím, březnovém čísle specializovaného speleologického časopisu *National Speleological Society News* (NSS News) ve Spojených státech amerických.

Článek o Měsíční šachtě v americkém speleologickém časopisu NSS News z března 1965.

Zdroj: archiv Dannyho Mackerleho

Překlad článku z NSS News z angličtiny zpět do češtiny:

Měsíční šachta (Antonín T. Horák)

Poznámka vydavatele NSS News: Tento článek je překladem autorova deníku. A. T. Horák se jako kapitán účastnil Slovenského povstání během II. světové války a vypráví o svém objevu zvláštní „Měsíční šachty“ v Československu. Dr. Horák je lingvista, který je dnes občanem USA, žije ve městě Pueblo ve státu Colorado a doufá, že se mu podaří přesvědčit speleology, aby se dále zabývali studiem jeho „Měsíční šachty“ a zjistili její skutečný původ. Jeskyně se nachází poblíž vesnic Plavnica a Lubocna asi na 49,2° severní šířky a 20,7° východní délky. Deník byl napsán na místě a začíná, když dr. Horáka a jeho zraněné vojáky našel venkovan a zachránil je před zajetím.

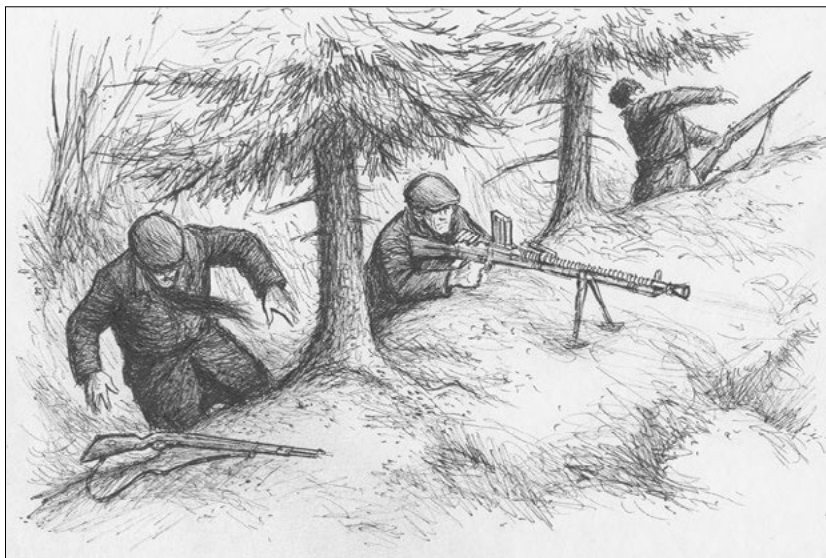
23. října 1944

Včera brzy ráno, v neděli 22. října, nás Slávek našel v zákopu a schoval nás v této jeskyni. Dnes za soumraku přišli on a jeho dcera Hanka s potravou a léky. Nejedli jsme již od pátku a jedině, co jsme předtím během posledních bitev pozřeli, byl suchý chleba, a to ještě málo. Naše velitelství bylo zřejmě se zásobami u konce; zásobovače navíc rozehnaly zmatky a zásahy nepřítele.

V sobotu odpoledne zbytky našeho praporu (sto osmdesát čtyři vojáků a důstojníků, z toho čtvrtina zraněných, šestnáct mužů na nosítkách) ustupovaly přes severní svah. Moje rota byla v záloze. V neděli za úsvitu na nás pálilo pět sedmdesátimilimetrových děl ze vzdálenosti tři sta metrů. Drželi jsme pozici dvanáct hodin, ale s nulovým výsledkem. Nařídil jsem postupné přerušování boje a ústup. Ale v našem levém zákopu

nebyl někdo dost opatrný, výsledkem čehož byly dva přímé zásahy a dva zranění. Když jsem tam došel, narazil jsem na nepřítel a dostal jsem bajonetem a kulkou do levé dlaně a ránu do hlavy a ztratil jsem vědomí. Nebýt mé kožešinové čepice, mohl jsem mít rozbitou lebku.

Přišel jsem k sobě, když mě táhl ze zákopu nějaký vysoký vesničan. Třel mi hlavu a ruku sněhem a vesele se na mne šklebil. Tento drsný a pohotový samaritán se postaral o Jurka, svlékl mu kalhoty, vyndal mu střepinu ze stehna a posadil ho holým zadkem na hromadu sněhu. Martina, který měl roztržené břicho, opatrně obvázal. Poté co zhotovil nosítka, představil se nám jako Slávek, ovčák a majitel okolních pastvin. Se Slávkovým doprovodem a pomocí nám trvalo čtyři hodiny, než jsme došli do tohoto úkrytu. Slávek přemístil balvany ve skulině a pod skalním stupněm se objevila nízká štěrbina, vstup do této sluje. Překvapilo nás, jak se Slávek poté, co umístil Martina do výklenku, začal chovat obřadně – pokři-

žoval se, stejně tak i každého z nás, pokřížoval sluj a hluboce se uklonil směrem k zadní stěně, kde jsem zpozoroval otvor.

Když nás opouštěl, vykonal stejný rituál a nařídil mi, abych nechodil dál do jeskyně. Doprovodil jsem ho, abych zpátky donesl borové větve, a on mi vyprávěl, že v této jeskyni byl jen jedenkrát se svým otcem a dědečkem, že je to obrovské bludiště plné bezedných děr, kapes plných jedovatého vzduchu a „určitě v ní straší“. Vrátil jsem se zpátky do ke svým lidem asi o půlnoci, vyčerpaný, s velkými bolestmi hlavy, které jsem tišil sněhem. Martin byl v bezvědomí, Jurek měl horečku. K snídani – obědu – večeři jsme měli teplou vodu a já jsem díky bohu měl svou dýmku. Kolem Martina jsem rozmístil horké kameny a Jurek si vzal hlídku.

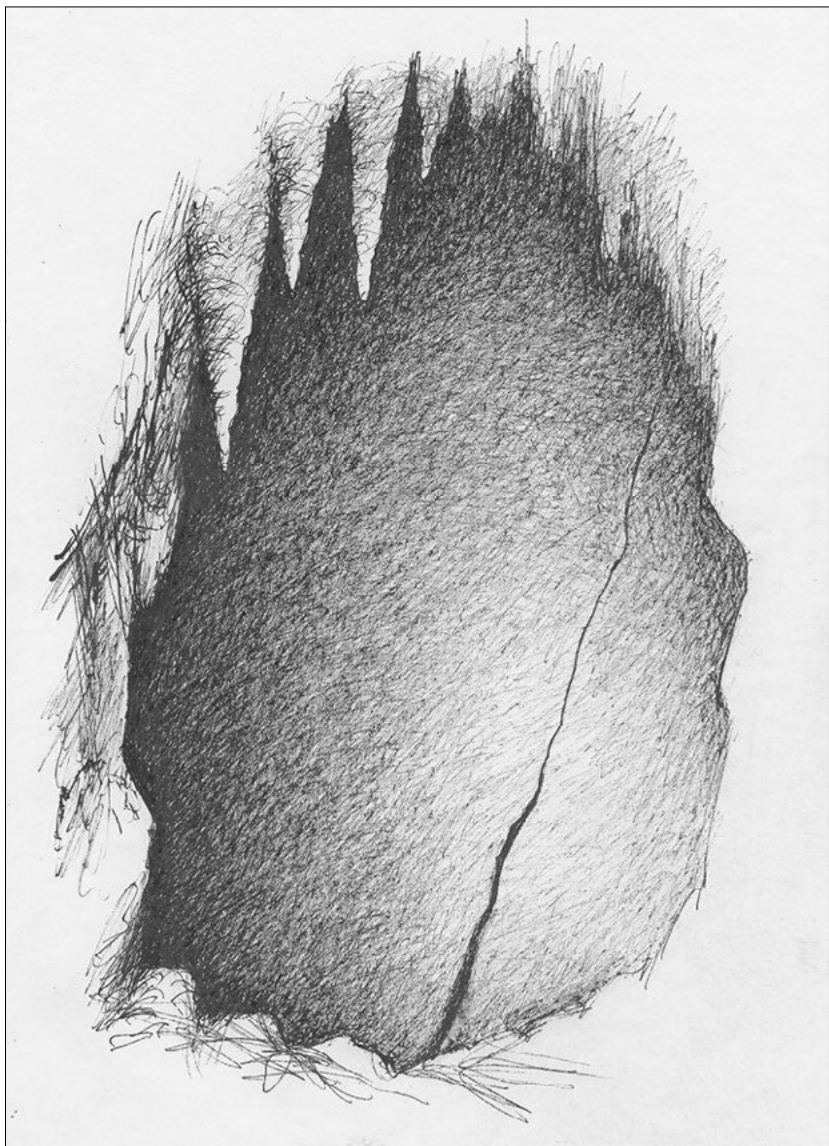
Mizerná noc. Martin chvílemi nabyl na několik minut vědomí, dal jsem mu tři aspiriny a po malých doušcích teplou vodu s kapkami slivovice. Jurek se belhal hladový kolem německých přileb, ve kterých se vařila voda, do níž jsem přidal deset kapek slivovice, což byla naše snídaně. V této záplavě sněhu hrozící lavinami a kvůli nepřátelským lyžařským oddílům potulujícím se po okolí k nám Slávek nebude moci po několik dní dorazit s jídlem. Neměl bych se ani pokoušet vyrazit na lov, a zanechat tak stopy v okolí jeskyně vzhledem k tomu, že mám na starosti nepohyblivé muže. Ale máme tuto jeskyni, kterou Slávek zná jenom částečně a která může mít více vchodů, než je tento nám známý, mohou v ní být ukryta přezimující zvířata. Tyto možnosti jsem probíral, zatímco Jurek žvýkal borovou kůru, a jak jsem očekával, prosil mne, abych šel lovit do Slávkovy jeskyně, a sliboval, že o tom bude mlčet. Ostatně, byl jsem nejen vyhladovělý, ale stejně tak dychtivý zjistit, co činí sebejistého Slávka natolik vystrašeným, že vyzývá Boha. Vyrazil jsem na jeskynní túru s puškou, svítilnou, loučemi a krumpáčem. Po čtyřech hodinách nepříliš nebezpečné a relativně přímé cesty a po překonání několika úseků, kde bylo třeba se plazit, ubíraje se vždy tou nejsnazší cestou a označuje všechny

postranní chodby, dospěl jsem do dlouhé vodorovné chodby, na jejímž konci byl otvor o rozměrech sudu.

Když jsem jím prolezl, stále ještě na kolenou jsem ztuhl úžasem – stálo tam něco jako obrovské černé silo, bíle olemované. Když jsem se vzpamatoval, napadlo mě, že to je podivná přírodní stěna nebo opona z černé soli, ledu nebo lávy. Byl jsem ale úplně vyvedený z míry a poté jsem propadl podivnému strachu, když jsem zjistil, že to je skelně hladký bok zdánlivě antropogenní struktury, která je zapuštěna do okolní horniny. Jednalo se o nádherně cylindricky zakřivený tvar, který naznačoval, že jde o obrovské těleso o průměru asi dvaceti pěti metrů. Místa styku této struktury s okolní horninou byla olemována zářivě bíle, lemování tvořily jiskřivě bílé stalagmity a stalaktity. Stěna byla uniformě modro-černá, její materiál jako by kombinoval vlastnosti oceli, pazourku a gumy – krumpáč nezanechával stopy a prudce odskakoval. Jenom pouhá myš-

MĚSÍČNÍ ŠACHTA

lenka na lidský výtvar velikosti věže, pevně vsazený do skály uprostřed neznámých hor v divoké krajině, kde není známa jediná zmínka o ruinách, těžbě či průmyslu; zarostlý, s jeskynnými sedimenty, je šílená a tento fakt je děsivý.

Ve stěně je puklina, která není na pohled nápadná, vychází odspodu, kde je asi dvacet až pětadvacet centimetrů široká, postupně se zužuje a končí ve stropě jeskyně, kde je široká dva až pět centimetrů. Její vnitřek je na levé i pravé straně smolně černý a je zbrzděn ostrými hřbety a žlábků o velikosti pěsti. Spodek pukliny tvoří žlutý vápenec, je spíše hladce žlábkovaný a směrem do stěny strmě klesá pod úhlem asi šedesáti stupňů. Hodil jsem dovnitř zapálenou pochodň; spadla a zhasla s hlasitým prskáním a syčením, jako když do běla rozžhavený výkovek vhodíte do vědra s vodou. Chtěl jsem to prozkoumat – věřil jsem, že jsem dost štíhlý, abych se tudy protáhl. Vlezl jsem dovnitř. Do pukliny jsem se soukal bokem, zraněnou ruku a hlavu dole, obtížně jsem postupoval vpřed, téměř jsem stál na hlavě, stísněný, přestože pravou rukou s lampou jsem mohl hýbat v rozšiřující se puklině nade mnou, puklina se však náhle zúžila a já ji musel rychle opustit. Byl to těžký zápas. Když jsem se konečně dostal ven a nabral dech, byl jsem neuvěřitelně fascinován celou touto záhadou a rozhodl se ji rozluštit. Pro dnešek jsem toho měl dost a musel jsem vymyslet vhodnou taktiku.

Vrátil jsem se k ostatním asi v šestnáct hodin. Jurek opláchl Martina, položil ho mezi teplé kameny a já jsem mu dal aspirin a v malých doušcích teplou vodu se slivovicí. Vysvětlil jsem Jurkovi, že na lov v jeskyni je potřeba mnoho kouře, tyče a lano. Díky bohu, Slávek a Hanka přišli se zásobami. Když nás opouštěli, doprovodil jsem je, abych nasbíral větve na pochodně, zpátky jsem se vrátil asi v devět hodin večer, k smrti unavený, ale konečně jsme se najedli – Jurek až příliš – a já jsem si vzal další hlídku.

24. října 1944

Klidná noc. Martin pomalu vypil bylinkový čaj s medem proti horečce. Jurkův zadek není už opuchlý, zato moje hlava ano. Rozřezal jsem naše opasky a upletl jsem z nich osm metrů pevného lana. V deset hodin dopoledne jsem byl u zdi, přivázal jsem lano k tyči zapřené o puklinu. Se smyčkou přes rameno jsem se vsunul opět do hrozivého jícnu. Stejně jako včera jsem měl lampu, tentokrát karbidku, upevněnou na tyči v puklině nade mnou. Když jsem ji spustil dolů, houpala se volně v prázdném prostoru, kde jsem nic neviděl a odkud vycházel zvuk jakoby rozbourřených vod. Neschopen se otočit, obával jsem se, že skončím hlavou dolů v šachtě plné vody.

Protahoval jsem se zpátky směrem nahoru, oděv se mi zachytával za výčnělky a shrnul se mi na ramena a hlavu, takže vytvořil jakousi zátku. Výsledkem mého zápasu bylo, že jsem se málem upálil zaživa. Když jsem se konečně znovu dostal ven a stál jsem opět na nohou, trásl jsem se vyčerpáním a měl jsem hrozné vidiny.

U stěny nebyly volné kameny, a tak jsem nalámal stalagmity na krátké kusy a házel jsem je dolů do pukliny. Kutálely se dolů a vyvolávaly tak hlasitou ozvěnu, až se po pár vteřinách nakonec s nárazem zastavily, což dokazovalo, že prostora má pevné dno a místo pro otočení. Po stalagmitech jsem hodil do pukliny pochodně, svlékl jsem se, nechal jsem si jen košili a spustil jsem se za kameny a pochodněmi. Už jsem věděl, kde jsou v puklině hlavní výstupky, takže jsem prolezl otvorem pouze s několika škrábanci. Nejprve jsem krátce padal, pak jsem se kutálel dolů po svahu a zastavil jsem se u zdi, která se mi zdála povědomá – byla sametově hladká jako přední stěna.

Moje lampa ještě hořela kousek ode mne a ozývaly se zde podivné zvuky. Když jsem rozsvítil několik pochodní, viděl jsem, že se nacházím v prostorné, zakřivené černé šachtě, tvořené jakýmsi sráznými stěnami, které se na okrajích setkávaly, a tvořily tak prostoru ve tvaru pŕlměsíce,

téměř vertikální tunel nebo spíše šachtu. Nedokážu popsat tu temnotu ani nekonečné šumění, šelestění a dunění – hrozné ozvěny mého dechu a mých pohybů. Podlahou je svah, po kterém jsem se skutálel dolů, pevná vápencová „dlažba“.

Všechna světla naráz nedokázala osvětlit strop nebo místo, kde tyto stěny končí nebo se stýkají. Vodorovná vzdálenost mezi vrcholy konkávní zadní strany přední stěny a konvexní zadní stěny je asi dvacet pět metrů. K dalšímu výzkumu jsem potřeboval více světla a krumpáč, který neprošel trhlinou, musel zůstat nahoře.

Odešel jsem nadšený, pocítoval jsem jakési okouzlení smíšené s rozhodnutím prozkoumat obrovskou strukturu, o které jsem přesvědčen, že je unikátní, jedinečná.

Tentokrát hlavou nahoru, bez šatů, abych opět neuvázl v pasti a neupálil se, prolezl jsem východem snadno a bez problémů, oblékl jsem se, vykouril dýmku a nastoupil cestu za ostatními. Zkusil jsem chytit nějaké netopýry, ale bezvýsledně. Jurek vařil brambory a skopové maso, a proto byl ochoten prominout mi mou nešikovnost při lovu, dokonce mě litoval, co jsem zkusil, když mi mazal tukem škrábance na zádech a spravoval mi košili.

Martin snědl kousek chleba a vypil bylinkový čaj s medem. Po osmnácté hodině jsem se vydal pro novou zásobu loučí a vrátil jsem se kolem dvaadvacáté hodiny. Jurek si vzal obě hlídky.

25. října 1944

Noc byla klidná. Zdá se, že se Martin uzdravuje. Jsem rád, že Jurkovo stehno není ještě úplně v pořádku, protože by chtěl jít se mnou pytláčit netopýry. Je lépe, když nevědí nic o tajemství jeskyně.

Šel jsem přímo ke stěně, svlečený jako včera, namazal jsem se skopovým tukem, spustil jsem své věci do trhliny a vlezl za nimi, nohama napřed. Vysunul jsem karbidku nahoru na tyči, ještě s jednou hořící

pochodní, ale horní konec srázných stěn stále zůstával ve tmě. Vystřelil jsem kulku nahoru, rovnoběžně se stěnami. Výsledkem bylo dunění jako při přejezdu rychlíku, ale nebyl patrný žádný náraz. Vyslal jsem tedy kulky na každou stěnu, přičemž jsem mířil asi patnáct metrů směrem nahoru od sebe. Vzešly z toho obrovské, modrozelené jiskry a takové zvuky, že jsem musel ukryt uši mezi kolena. Plameny přitom divoce tančily.

Když jsem použil krumpáč, způsobil jsem další dunění. Zkoušel jsem „podlahu“ a začal kopat v místech, kde byl vápenec tenký, v rozích půl-měsíce. V pravém rohu je suchý jíl, v levém rohu jsem narazil v hloubce asi půl metru na kapsu se sklovinou ze zubů nějakého velkého zvířete. Vzal jsem špičák a stoličku, zbytek jsem vrátil na původní místo. Když jsem kopal poblíž zadní stěny, zjistil jsem, že asi jeden a půl metru pod dlažbou se nachází vertikální, rýhovaný, jemně vlnitý vzor. Tato část se zdála být teplejší než hladký povrch. Zkoušel jsem to rty i ušima a jsem přesvědčen, že tento dojem je správný. Uprostřed šachty je dlažba příliš silná na zákopnický krumpáč.

Když louče pohasly, polil mne mrazivý pot. Opustil jsem „Měsíční šachtu“, oblékl se a šel na místo, kde se vyskytují netopýři, a pár jsem jich dostal. Jurek je nadil chlebem a bylinkami a měli jsme výtečná „holoubata“. Slávek a Olga, jeho dcera, přišli se soumrakem a přinesli seno, slámu, ovčí kůže, další léčivé byliny – černohlávek obecný, rozchodník a semena z kosatce, jež jsou výbornou náhražkou kávy. Doprovodil jsem je, nasbíral borové pochodně a čtyři dlouhé tyče a vrátil jsem se zpět kolem půlnoci. Martynovi jsem dal poslední aspiriny a sladkou vodu. Jurek si vzal obě hlídky.

26. října 1944

Noc byla dobrá. Šel jsem do „Měsíční šachty“, abych pokračoval v experimentech. Ani když jsem upevnil karbidku na nejdelší možné spojení tyčí, neosvětlila horní konec stěn. Vystřelil jsem nad osvětlenou část, kulky ná-

sledovaly velké jiskry a ohlušující ozvěna. Poté jsem vystřelil pod úhlem asi dvaceti stupňů do zadní stěny s podobným výsledkem – jiskry, dunění, žádné střepiny či štěpiny, ale zato půl palce dlouhý šrám, který vydával štiplavý zápach. Potom jsem pokračoval v kopání v levém rohu měsíce a viděl jsem, že vlnkovaný vzor se směrem dolů rozšiřuje.

V pravém rohu jsem žádný takový vzor nenašel. Opustil jsem Měsíční šachtu, abych vyzkoušel přední stěnu a to, co ji obklopuje. Poblíž stalaktitů jsou jakési tečky podobné sklovině. Když jsem je seškrábal, poskytly prášek příliš jemný na to, abych ho posbíral bez lepidla; to zkusím uvařit z pařátů našich „holoubat“. Chtěl jsem získat vzorek toho zvláštního materiálu ze stěny, ale přestože jsem vystřelil do trhliny a zasáhl její výčnělky, docílil jsem jen odrazu, zadunění, šrámů na stěně a stejného štiplavého západu.

Po cestě ke svým mužům jsem chytil několik netopýrů a měli jsme opět „holoubata“. Nařídil jsem Jurkovi, aby pečlivě uklidil všechny stopy po nich a schoval pařáty. Slávek tentokrát přinesl jelena, sůl a jednu plechovku karbidu. Jurek si vzal obě hlídky.

27. října 1944

Martin zemřel ve spánku. Jurek zná jeho rodinu, vzal si do úschovy jeho věci, včetně peněženky s šesti sty čtyřiceti třemi korunami, hodinek s řetízkem a mnou vystaveného úmrtního listu. Nyní jsme volní, můžeme odejít a opět se připojit k našemu praporu, který je někde u Košic. S holí neujde Jurek více než devět kilometrů denně, musíme se pořád přemísťovat opatrně. Vyrážíme zítra.

V deset hodin dopoledne jsem šel do jeskyně a zkoumal některé úseky, zda tam nejsou cesty, které by vedly k „Měsíční šachtě“ zezadu, hledal jsem také led a jedovatý vzduch, o kterých mluvil Slávek – nic takového jsem nenašel, což ale neznamená, že tam nejsou. Potom jsem se spustil

do šachty, abych ji načrtnul a taktéž tam kopal a přemýšlel. Do tábora jsem se vrátil kolem šestnácté hodiny. Nařídil jsem Jurkovi, aby připravil naše zavazadla, vyčistil zbraně, připravil jídlo na týden a nachystal vše, co již nebudeme potřebovat, abychom to vrátili Slávkovi. Slávek přišel s oběma dcerami, jako by rodina vycítila, že Martin zemřel. Odnesli jsme ho mezi zakrslé borovice, k zákopu, kde ho zasáhla smrtelná rána, střídali jsme se při kopání jeho hrobu, modlili se a pochovali jsme ho zabaleného do přikrývky. Slávek vztyčí příští jaro pořádný kříž, na což jsem mu dal sto padesát korun. Slávek mne instruoval o nepříteli, jak nejlépe mohl. Jurek a já jsme dospěli do naší jeskyně o půlnoci a Jurek si vzal obě hlídky, neboť se může vyspat zítra ve dne.

28. října 1944

Klidná noc, dobrá snídaně. Vyryl jsem své jméno a další údaje na kožený opasek a spolu se zadní stěnou ze svých zlatých hodinek jsem ho stočil a vložil do skleněné láhve, zazátkoval jsem ji oblázkem a kuličkou z jílů smíchaného s dřevěným uhlím a uložil tento zápis do „Měsíční šachty“ na hromádku popela z pochodní. Může zde zůstat velmi dlouho, možná až do doby, kdy struktura úplně zmizí za oponou stalaktitů a stalagmitů. Slávek nemá syny, jeho dcery o tajemství jeskyně nevědí, a stejně se dcery obvykle vdávají do jiných vesnic. Během několika málo let o tom nebude nikdo vědět, pokud se nevrátím zpět a strukturu neprozkoumám.

Seděl jsem u ohně a přemýšlel: co je zač tato struktura se zdmi dva metry tlustými a s takovým tvarem, že si pro něj nedovedu v dnešní době představit žádné známé využití? Jak daleko zasahuje do skály? Je za „Měsíční šachtou“ ještě něco dalšího? Jaká událost, nebo kdo ji zasadil do této hory? Je to fosilní antropogenní objekt? Je něco pravdy na legendách, například Platónových, o dávno ztracených civilizacích s magickými technologiemi, jimž náš rozum není ochoten uvěřit, natož je pochopit?

Jsem racionálně uvažující člověk s akademickým vzděláním, ale musím připustit, že zde, mezi těmito černými saténovými matematicky zakřivenými stěnami jsem cítil, jako by mne uchvacovala vysoce zvláštní a hrozivá síla. Velmi dobře chápu, že prostý, ale inteligentní a praktický člověk jako Slávek a jeho předkové zde cítí kouzla, skrývají tuto šachtu a bojí se, že kdyby její existence byla někdy objevena, přilákalo by to armády turistů a vše, co je s tím spojené – kopání tunelů, odstřely skal, hotely, komercializaci, která by dozajista zničila jejich poctivý život spjatý s přírodou. Pokud se sem někdy vrátím, bude to s týmem mlčenlivostí vázaných expertů: geologů, metalurgů, speleologů, a pokud objekt

má opravdu význam pro rozvoj vědomostí a civilizace, bude při jeho zkoumání nutné respektovat Slávkovy zájmy.

Při zpáteční cestě do jeskynního tábořiště jsem zahrabal a zamaskoval plazivku, která vede směrem ke stěně; jeskyně může mít vchody, o kterých Slávek neví, a nějaký náhodný objevitel by mohl začít devastovat šachtu při „hledání pokladu“, než dorazí vědecká expedice. Vrátil jsem se do tábořiště po patnácté hodině a asi v sedmnáct hodin přišel Slávek se svými dcerami a přinesli několik vajec natvrdo. Jurek si vyžádal svolení, aby mohl mluvit se Slávkem několik minut soukromě. Poté Hanka důkladně vyzvíдалa na svém otci, o co šlo, neboť by ráda pojala Jurka za manžela. Smála se a plakala, Jurek jí dal svou fotografii a zlaté hodinky, které mu jeho otec přivezl z Ameriky; Jurek je zámožný truhlář z Bratislavy. Pozvali mě na svatbu, doufám, že se mi podaří dostavit se tam. Abych je ujistil, že to myslím vážně, dal jsem Hance dopis pro mého přítele klenotníka a řekl jsem jí, aby si u něj pořídila nejhezčí sbírku českých granátů jako svatební dar. Slávek přinesl rodinnou bibli a já jsem učinil nějaké zápisy.

Po silných slovenských stiscích rukou a přáních „mnoho štastia“, „Pán Bůh požehnaj vás“, „Bůh s tebou“, jsme si přehodili přes ramena zbraně a zavazadla a vyrazili jsme. Když jsme vstoupili mezi borovice a otočili se, viděli jsme Slávka, jak maskuje jeskyni a jeho dcery zahlazují naše stopy. Měsíc byl jasný a sníl se třpytil.

30. října 1944

Postupovali jsme pouze, když byla tma, a jen podél lesních cest. Během dne jsme tábořili v borovém podrostu, burcovaly nás zvuky dělostřelectva. Pozorovali jsme silnou skupinu povstalců, kteří bojovali s horskými myslivci a modrou policií (fašistickou). Fašisté brzo ustoupili, my jsme se připojili k povstalcům a po pět dní jsme byli jejich hosty. Byla to smíšená skupina Hechaluts, ZOB a DROR z Řešovského okresu v sousedním Polsku, kteří po-

máhali našim při povstání a nyní se vraceli zpátky – přes velké množství sněhu – do svého operačního prostoru mezi Krakovem a Přemyslí. Jejich lékařem byla Rachel W., vdova po zavražděném židovském doktorovi. Věděla a řekla nám o skvělém činu báječné skupiny Jesia Fryman Banda namířeném proti nacistům a krmila nás výbornými teplými jídly. Když tito stateční židovští bojovníci vyrazili na pochod, my jsme museli pokračovat opačným směrem na Košice, kam jsme dorazili za tři dny. V Košicích jsme dostali příkaz pokračovat v cestě za naším praporem, který očekává další ofenzívu Rudé armády, aby se k ní připojil až do konce války.

V posledních dnech druhé světové války jsem při své cestě do Čech opět navštívil toto místo. Slávkova rodina žila přechodně ve Ždiaru. Navštívil jsem Martinův hrob a podíval se na vstup do jeskyně. Vzal jsem zvířecí zuby a zanesl je kustodovi paleontologického oddělení v Užhorodu, jenž zvíře označil jako dospělého jeskynního medvěda Ursus spelaeus. Tu jsem si znovu začal klást otázky: trhlina je příliš malá, blok vápence a stalagmity před ní nedovolí, aby zbytky prošly skrz, zdá se, že medvěd musel spadnout do „Měsíční šachty“ seshora, musí tedy mít spojení s povrchem.

V korespondenci projednávající plány publikování tohoto deníku přišel dr. George W. Moore s teorií, že „Měsíční šachta“ mohla vzniknout rozpuštěním strmě uložené vápencové vrstvy mezi paralelními deskami rohovce. Vůči tomu jsem ale skeptický. Celý vnitřní povrch „Měsíční šachty“ má naprosto homogenní charakter. Takováto hypotéza také nevysvětluje zvláštní, paralelní, jemně ryhovaný vzor na povrchu stěny v levém rohu.

Při poslední návštěvě tohoto místa jsem zkoumal úbočí hory nad jeskyní a nenašel jsem žádný otvor ani šachtu, předpokládané spojení vedoucí k „Měsíční šachtě“. Ale na těchto velmi strmých svazích tatranských hor mohly sesuvy případné spojení během několika vteřin zatarasit.

ZAJÍMAVOSTI O DENÍKU

Problematická předmluva

Navzdory tomu, že jsou v dochovaných textech uvedeny přesné souřadnice, kde se má Měsíční šachta nacházet, včetně názvů okolních obcí: „Jeskyně se nachází poblíž vesnic Plavnica a Lubocna, asi na 49,2° severní šířky a 20,7° východní délky,“ žádná taková skalní dutina v uvedené lokalitě na Slovensku neexistuje. Podle badatele Ivana Mac-kerleho chybné údaje do článku v *NSS News* záměrně doplnil autor předmluvy, geolog George W. Moore. Údajně proto, aby méně chápavým americkým čtenářům, kteří měli jen velmi omezené znalosti o Evropě a Slovensku, alespoň trochu přiblížil pro ně vzdálenou oblast.

Americký časopis *NSS News* byl ale v šedesátých letech minulého století poměrně seriózním periodikem. Speleology a geology byl obecně přijímán jako symbol solidnosti a pravdivosti (tuto image například podporovala i jeho laminovaná obálka). Český historik, publicista a spisovatel Jan Antonín Novák proto tvrzení o smyšlených údajích v předmluvě nepokládá za pravděpodobné. Přiklání se ale k názoru, že třetí, tedy březnové číslo *NSS News* z roku 1965 bylo výjimečně již aprílové, a celý otištěný příběh o Měsíční šachtě (předmluva i text deníku) tak mohl být novinářskou recesí.

Zmatek v datování

Někteří badatelé (Jacques Bergier...) uvádějí, že článek vyšel v roce 1965 až v dubnovém čísle *NSS News*. Že jde o mýtus, dokládají dochovaná vydání březnového čísla s článkem uvnitř.

George W. Moore si už nic nepamatuje

Badatelé Walteru Pavlišovi se podařilo přímo zkontaktovat editora *NSS News* George W. Moorea, který měl v šedesátých letech minulého století napsat předmluvu k deníku. Moore si už ale na článek ani na samotného Antonína Horáka nepamatoval. V americké redakci *NSS News* také údajně o Horákovi neexistuje žádný záznam a ani v evidenci honorářů neregistrují žádný výplatní lístek s Horákovým jménem.

Texty pro *NSS News* pozměnil slovenský emigrant?

Samuel Gaspar v knize *Skleněné tunely – Jeden z největších fenoménů a tajemství planety* (Lukáš Vik, 2017) uvádí, že text Horákova deníku pro americký speleologický bulletin *NSS News* výrazně upravil slovenský emigrant Juraj Rovenský. Příběh měl převyprávět tak, aby byl *dobrodružnější*.

Podle Gaspara také Antonína Horáka navštívilo krátce před jeho smrtí několik osob, mezi nimi i André Estival ze severofrancouzského Calais. Horák prý Estivalovi sdělil, že některé údaje, které vyšly v *NSS News*, jsou skutečně smyšlené, a dementoval je. Horák prý Estivala také informoval o tom, že jeho deník poprvé vyšel už v roce 1953 v měsíčníku *Attic*.

Byl deník napsán dodatečně?

Badatelé Ivan Mackerle, Miloš Jesenský, Robert Leśniakiewicz a další se domnívají, že Antonín Horák mohl napsat svůj deník ne v roce 1944, ale až mnohem později, dvacet let po válce, v roce 1965, účelově pro redakci *NSS News*. Vysvětlilo by se tím množství chyb a nesrovnalostí v textu. Antonín Horák mohl popisovat dávné události na základě již jen mlhavých vzpomínek, které stoprocentně neodpovídaly pravdě. Základní kostra deníku tak mohla být pravdivá, některé detaily ale nectěně (?) chybné.

Podle George W. Moorea, autora předmluvy k deníku v *NSS News*, pořídil Antonín Horák své zápisky na Slovensku (myšleno v roce 1944?): „Deník byl napsán na místě,“ uvádí se v předmluvě. George W. Moore ale mohl být nezáměrně nebo účelově uveden v omyl.

Toužila po deníku ruská KGB?

Podle webu www.cosmicktraveler.wordpress.com a Mikea Collinse se deník po Horákově smrti v druhé polovině sedmdesátých let od Horákových příbuzných snažili hned několikrát vymámit agenti sovětské tajné služby KGB. „Nebyli ale úspěšní,“ uvádí Mike Collins. Otázkou je, nakolik je tato informace o akci znepřátelené tajné služby přímo na území USA pravdivá.

Co se ztratilo v překladu?

Originál deníku Antonína Horáka byl napsán česky, v USA byl přeložen do angličtiny a českými badateli byl následně opět přeložen do češtiny (někteří ho překládali i z francouzštiny z Bergierovy knihy). Podle mnohých odborníků proto mohlo dojít při dvou překladech ke zkreslením (existují například spekulace, že došlo ke zkreslení názvů obcí nebo datace). Původní, pravděpodobně ručně psaný originál deníku se ale ztratil (?), a badatelé proto pracují jen s překlady.

NÁKRESY PŘILOŽENÉ K DENÍKU

Text deníku Antonína Horáka doprovází několik kreseb (s českými popisky), které mapují přesný tvar jeskyně a jejího okolí v podzemním labyrintu. Tyto nákresy jsou pravděpodobně samotným dílem autora. Originály kreseb se stejně jako původní originál deníku ztratily (?), nicméně existují jejich fotokopie.

Poznámka: fotokopie kreseb Měsíční šachty kolující po internetu pocházejí z nejasného zdroje. Může jít například o fotokopie, které v roce 1970 pořídil přímo u Antonína Horáka americký badatel Ted Phillips.

Po internetu kolují také kopie podstatně jednodušších, schematických kreseb otištěných v roce 1965 v březnovém čísle amerického speleologického časopisu *NSS News* (překreslené kopie původních kreseb s anglicky psanými popisky).

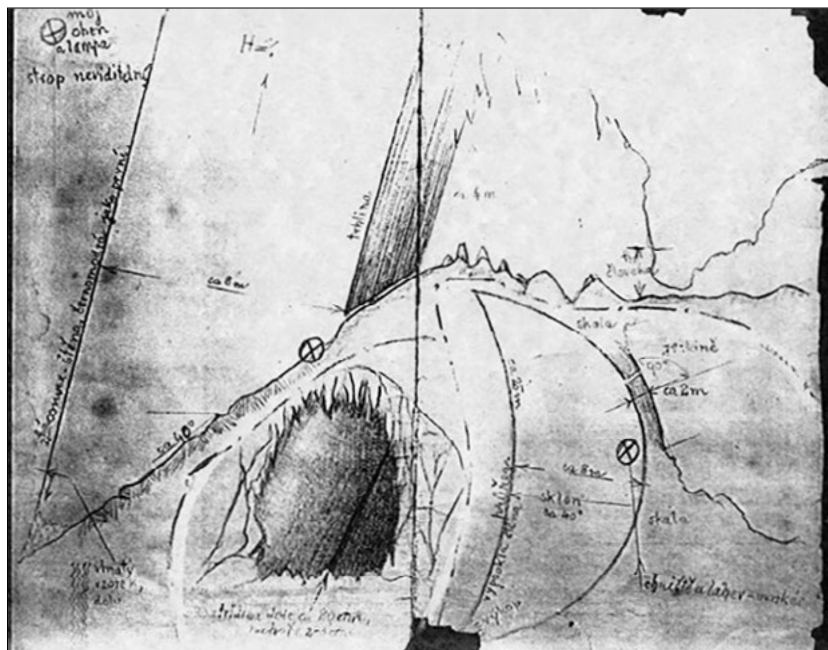
Tři v jednom

Tři základní kresby nejčastěji sdílené badateli na internetu jsou umístěny v jediném graficky působivém shluku. Jedná se o vertikální průřez šachtou, čelní pohled na vchod do dutiny s puklou (?) „černou oponou“ a horizontální průřez šachtou.

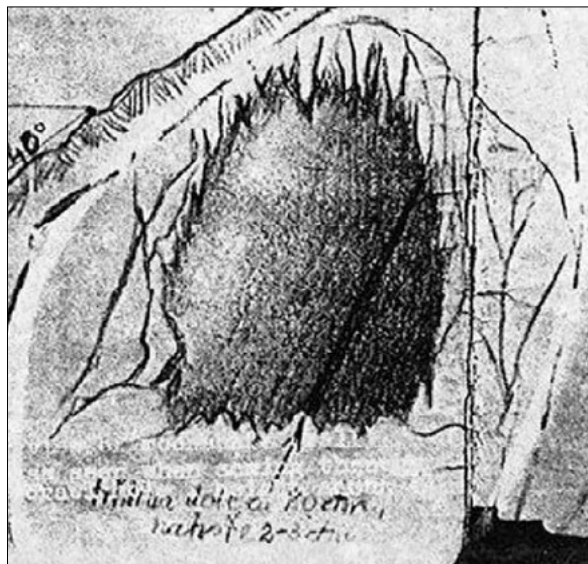
- Popisky jsou napsány česky.
- Celý obrázek je zažloutlý úměrně svému stáří.
- Okraje obrázku jsou zejména vpravo roztřepené.
- Uprostřed je patrné přeložení (?).

— Na internetu nejčastěji sdílená fotografie shluku kreseb s českými popisky má černé pozadí.

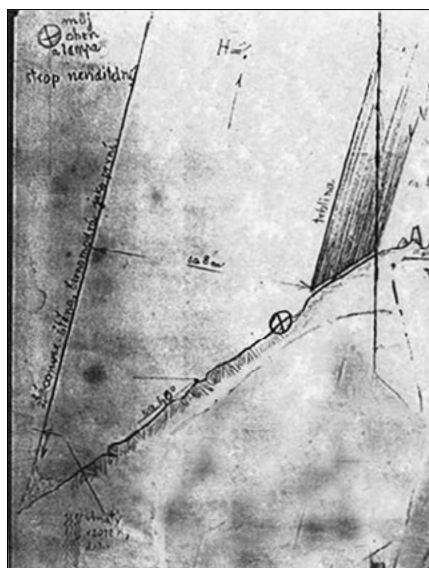
Čelní pohled na Měsíční šachtu (ve spodní části shluku kreseb uprostřed) a horizontální průřez šachtou (ve spodní části shluku kreseb vpravo dole) mají zvláštní bílé elipsovité okraje, jako by byly k největšímu vertikálnímu průřezu šachtou dodatečně zkopírovány odjinud. Na kresbě čelního pohledu na Měsíční šachtu jsou vidět bílé, negativní průklepy textu z jiných částí deníku (?). Zkopírovaný text je zřejmě napsán anglicky, patrná jsou některá slova (např. coming). Celek je ale nečitelný. Hypotéza: jde o anglický překlad deníku z redakce *NSS News*?

Horákův náčrt Měsíční šachty – grafický shluk tří základních kreseb.

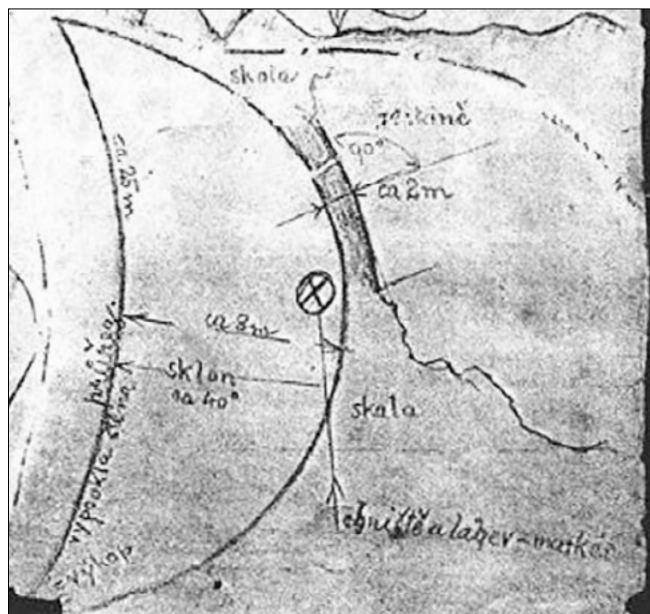

Detail vstupu do šachty se stalaktity a stalagmity po obvodu.

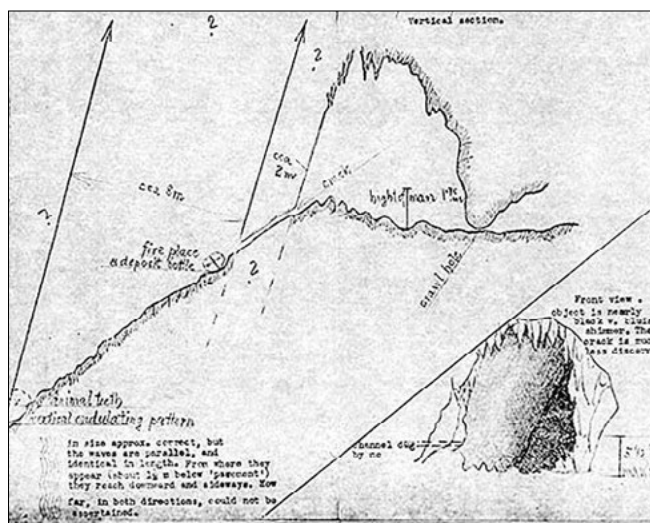

Detail vertikálního průřezu šachty (vpravo dole chybí detail vstupu do šachty viditelný na shluku kreseb).

MĚSÍČNÍ ŠACHTA

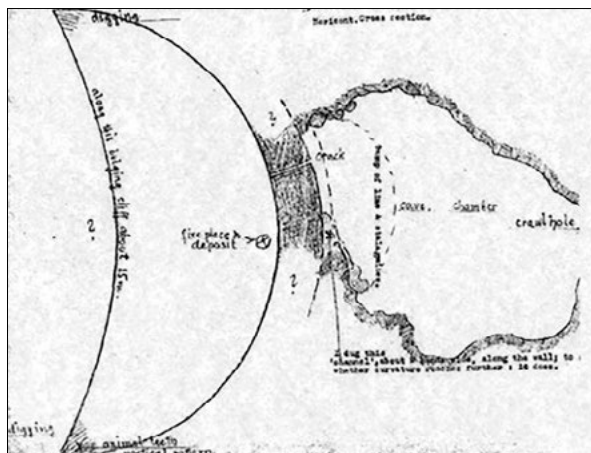

Detail
horizontálního
přířezu šachty.

Jinak nakreslený
shluk kreseb
s anglickými
popisky psanými
rukou i na stroji.
Hypotéza: z redakce
NSS News?

Badatel Jozef Čepela si všiml v popisku v pravé části kresby kuriozity: v českém slově *jeskině* je místo tvrdého měkké *i*. Hrubá pravopisná chyba staví autora kresby a popisku, tedy Antonína Horáka, který o sobě v deníku prohlašuje, že je „lingvista“, do role neobvykle chybu-jícího.

Jinak nakreslený horizontální průřez šachtou s anglickými popisky psanými rukou. Nakreslil ho také Antonín Horák? Nebo někdo jiný? Na základě původního shluku tří kreseb? Zajímavost: I tento náčrt je podobně zažloutlý a fotografie má podobně černé pozadí jako fotografie kreseb s českými popisky.

Stalaktity jsou krápníky visící ze stropů jeskyní. Tvoří se a prodlužují, když vlivem gravitace, tlaku a teploty tuhne uhličitán vápenatý (CaCO_3) v odkapávající vodě. Nejdelší známý stalaktit byl objeven v jeskyni Cueva de Nerja ve Španělské Andalusii v roce 1959. Je dlouhý 32 metrů a sahá až takřka ke dnu jeskyně.

Stalagmity jsou krápníky rostoucí ze spodních částí jeskyní směrem vzhůru. Tvoří a prodlužují se podobně jako stalaktity (pod kterými obvykle vznikají). Údajně nejdelší stalagmity se nachází v jeskyni Son Doong ve Vietnamu, byly objeveny v roce 2009. Měří až 70 metrů.

Stalagnáty jsou již navzájem propojené stalaktity a stalagmity. Nejdelší známý stalagnát je ozdobou jeskyně Daji Dong v Číně. Měří 39 metrů.

HORÁKŮV DODATEČNÝ PRŮZKUM MĚSÍČNÍ ŠACHTY

Antonín Horák po roce 1944 vchod do Měsíční šachty minimálně ještě jednou navštívil. Během dodatečného průzkumu pořídil několik nákrešů a údajně až několik desítek fotografií. Některé Horákovy nákresy se zachovaly a kolují po internetu. Jejich autenticita je ale problematická a původ nejasný. Fotografie se nezachovaly (?).

Že se Antonín Horák na konci druhé světové války ještě jednou vrátil do míst, kde se nachází Měsíční šachta, informuje poslední dochovaná část deníku.

V posledních dnech druhé světové války jsem při své cestě do Čech opět navštívil toto místo. Slávkova rodina žila přechodně ve Ždiaru. Navštívil jsem Martinův hrob a podíval se na vstup do jeskyně. Vzal jsem zvířecí zuby a zanesl je kustodovi paleontologického oddělení v Užhorodu, jenž zvíře označil jako dospělého jeskynního medvěda Ursus spelaeus. Tu jsem si znovu začal klást otázky: trhlina je příliš malá, blok vápence a stalagmity před ní nedovolí, aby zbytky prošly skrz, zdá se, že medvěd musel spadnout do „Měsíční šachty“ seshora, musí tedy mít spojení s povrchem...

Při poslední návštěvě tohoto místa jsem zkoumal úbočí hory nad jeskyní a nenašel jsem žádný otvor ani šachtu, předpokládané spojení vedoucí k „Měsíční šachtě“. Ale na těchto velmi strmých svazích tatranských hor mohly sesuvy případné spojení během několika vteřin zatarasit.